

พฤติกรรมการข่มขู่ของนักเรียนโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร

**BULLYING BEHAVIOR OF STUDENTS IN SCHOOLS UNDER THE BANGKOK
METROPOLITAN IN HUAY KWANG DISTRICT, BANGKOK METROPOLITAN**

พรสุข หุ่นิรันดร์*

จุกามาศ เทพชัยศรี*

สมคิด ลอมาลี**

Pornsuk Hunnirun *

Chutamat Tapchaisri *

Somkid Lormalee **

Abstract

This survey research was conducted to study bullying behavior of students in schools under the Bangkok Metropolitan in Huay Kwang District, Bangkok Metropolitan. Three hundred and twenty nine students were selected by stratified random sampling from schools in Huay Kwang District. Questionnaires on bullying behavior were used for data collection. Percentage, mean, standard deviation and Chi-square test were applied for data analysis. The results showed that the students had bullying behavior at a low level. The students with GPA under 2.00 had more bullying behavior than the students with GPA over 2.00 ($p < .001$). There was no significant difference in bullying behavior between male and female students ($p = .474$).

Keywords : Bullying behavior

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการข่มขู่ของนักเรียนโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนจำนวน 329 คน โดยเลือกตัวอย่างจากโรงเรียนในเขตห้วยขวางด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบไค-สแควร์ (Chi-square test) ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่พฤติกรรมข่มขู่อยู่ในระดับต่ำ โดยพบว่า

* รองศาสตราจารย์ ภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

** โรงเรียนคลองพิทยาลงกรณ์

นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำกว่า 2.00 จะมีพฤติกรรมข่มขู่มากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนมากกว่า 2.00 ($p < .001$) แต่เด็กเรียนเพศชายและนักเรียนเพศหญิงมีพฤติกรรมข่มขู่ไม่แตกต่างกัน ($p = .474$)

คำสำคัญ : พฤติกรรมข่มขู่

บทนำ

พฤติกรรมข่มขู่จัดเป็นพฤติกรรมความรุนแรงอีกรูปแบบหนึ่งที่สามารถพัฒนาก่อให้เกิดเป็นความรุนแรงอื่นๆ ตามมาได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กนักเรียนถ้าหากมีพฤติกรรมข่มขู่ในปัจจุบัน ก็จะก่อให้เกิดการติดเป็นนิสัย และจะแสดงพฤติกรรมความรุนแรงอื่นๆ ที่เพิ่มมากขึ้นในอนาคตที่เติบโตเป็นผู้ใหญ่ได้ จากข้อมูลการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าเด็กที่มีพฤติกรรมข่มขู่ส่วนมากจะเริ่มมีพฤติกรรมข่มขู่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 8 – 12 ปี เนื่องจากเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ นอกจากนั้นยังเป็นวัยที่ยากต่อการปรับตัว เด็กในวัยนี้จะอยู่ในวัยเรียนจึงจะแสดงพฤติกรรมข่มขู่ต่อเพื่อนนักเรียนด้วยกัน โดยสถานที่ที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมข่มขู่มากที่สุดได้แก่ สนามเด็กเล่น จากการศึกษาของอินทิตรา พัวสกุลและคณะ (2542 : 1) โดยทำการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาแห่งหนึ่งพบว่า เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ห้องหนึ่งส่วนใหญ่ เคยถูกรีดไถเงิน และจากการศึกษาของสมพงษ์ จิตระดับ (2550: 132) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาเด็กและเยาวชนในกรุงเทพมหานครพบว่า เขตห้วยขวางเป็นเขตที่มีแหล่งการค้าและแหล่งที่อยู่อาศัยของประชาชนอย่างหนาแน่น มีเด็กและเยาวชนกลุ่มเสี่ยงจำนวนมาก เด็กมีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมที่ไม่สร้างสรรค์จำนวนมาก ประกอบกับมีแหล่งมั่วสุม โดยมีเด็กกลุ่มหนึ่งที่รวมกลุ่มเพื่อนในวัยเดียวกัน คอยหาจังหวะและโอกาสแสดงพฤติกรรมข่มขู่กรรโชกทรัพย์ ทำร้ายร่างกาย และแย่งชิงสิ่งของจากนักเรียนคนอื่น ดังนั้นเด็กกลุ่มนี้ถ้าไม่ได้รับการเหลียวแลจากผู้ใหญ่ จะแสดงพฤติกรรมดังกล่าวจนกลายเป็นภาวะปกติของสังคมในการแสดงพฤติกรรมข่มขู่ต่อผู้ที่ยอดกว่า ดังนั้นจากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียนโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นข้อมูลพื้นที่ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาพฤติกรรมข่มขู่ในนักเรียน ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียนโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมข่มขู่ของนักเรียนโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ และผลการเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยนี้ทำให้ทราบถึงข้อมูลพฤติกรรมกรรมการชมเชยของนักเรียนโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนทางในการแก้ปัญหาและป้องกันไม่ให้เกิดพฤติกรรมชมเชยของนักเรียน

ขอบเขตการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง จำนวน 329 คน แบ่งเป็นนักเรียนเพศชาย จำนวน 167 คน และเพศหญิง จำนวน 162 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ และทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ และผลการเรียน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการชมเชยของนักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการชมเชยของนักเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการชมเชยของนักเรียน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ได้แก่ เป็นประจำ เป็นส่วนใหญ่ ทำนานๆ ครั้ง และไม่เคย โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90

วิธีการดำเนินการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยติดต่อไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามการวิจัยไปทำการเก็บข้อมูลจากนักเรียนด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้อง และให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด จากนั้นมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. คำนวณค่าสถิติพื้นฐานโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
2. วิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมกรรมการชมเชยของนักเรียนโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ และผลการเรียน โดยการทดสอบไค-สแควร์ (Chi-square test)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาพฤติกรรมกรรมการชมชู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง จำนวน 329 คน แบ่งเป็นนักเรียนเพศชาย จำนวน 167 คน และเพศหญิง จำนวน 162 คน โดยใช้แบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการชมชู้ของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่านักเรียนมีพฤติกรรมชมชู้อยู่ในระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ย = 1.29 SD = 0.98) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าพฤติกรรมชมชู้ที่นักเรียนแสดงสูงสุดได้แก่ การพูดหยาบคาย ไม่สุภาพ รองลงมาได้แก่ การพูดล้อเลียนชื่อพ่อแม่เพื่อน การพูดตะคอก ตะโกนใส่เพื่อน การตั้งฉายาหรือชื่อให้เพื่อนตามลักษณะด้อย และ การพูดล้อเลียนรูปร่าง ลักษณะทางร่างกายของเพื่อน ดังรายละเอียดตามตาราง 1

ตาราง 1 คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมกรรมการชมชู้ของนักเรียน (n= 329)

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1.	ผลึก จิก หรือดึงผมเพื่อน	1.08	0.91	ต่ำ
2.	พยายามขัดขานเพื่อนให้สะดุดหรือหกล้ม	1.04	0.98	ต่ำ
3.	เดินชนไหล่ กระแทกไหล่เพื่อนโดยตั้งใจ	0.90	0.89	ต่ำ
4.	แสดงท่ารังเกียจ ดูถูก หรือเหยียดหยามเพื่อน	1.07	0.86	ต่ำ
5.	แย่งขนมเพื่อนกิน	1.10	0.98	ต่ำ
6.	พูดหยาบคาย ไม่สุภาพ	1.87	0.87	มาก
7.	พูดตะคอก ตะโกนใส่เพื่อน	1.43	0.88	ต่ำ
8.	พูดล้อเลียนชื่อพ่อแม่เพื่อน	1.77	0.94	มาก
9.	พูดล้อเลียนรูปร่าง ลักษณะทางร่างกายของเพื่อน	1.24	0.92	ต่ำ
10.	ตั้งฉายาหรือชื่อให้เพื่อนตามลักษณะด้อย	1.38	0.99	ต่ำ
	รวม	1.29	0.98	ต่ำ

ตาราง 2 การวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมการชมชู้ของนักเรียนโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
จำแนกตาม เพศ และผลการเรียน

ตัวแปรที่ศึกษา	มากถึง	น้อย	น้อยที่สุด	Chi-square Test	p
	มากที่สุด	จำนวน	จำนวน		
	จำนวน	จำนวน	จำนวน		
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)		
1. เพศ				1.49	.474
ชาย	34	82	44		
	(21.20)	(51.30)	(27.50)		
หญิง	36	70	51		
	(22.90)	(44.60)	(32.50)		
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน				99.54 *	< .001
น้อยกว่า 2.00	39	11	3		
	(73.60)	(20.80)	(5.60)		
ระหว่าง 2.00 – 3.00	17	70	41		
	(13.30)	(54.70)	(32.00)		
ระหว่าง 3.01 – 4.00	13	64	51		
	(10.20)	(50.00)	(39.80)		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมการชมชู้ของนักเรียนโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ และผลการเรียน ตามตาราง 2 พบว่า นักเรียนเพศชายและนักเรียนเพศหญิงมีพฤติกรรมชมชู้ไม่แตกต่างกัน ($p = .474$) แต่พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันจะมีพฤติกรรมชมชู้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละพบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.00 จะมีพฤติกรรมชมชู้ในระดับมากถึงมากที่สุด มากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนระหว่าง 2.00 – 3.00 และ 3.01 – 4.00

การอภิปรายผล

การศึกษาพฤติกรรมการชมชู้ของนักเรียนโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยขออภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

1. นักเรียนโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมชมชู้อยู่ในระดับต่ำ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าพฤติกรรมชมชู้ที่นักเรียนแสดงสูงสุดได้แก่ การพูดหยาบคาย ไม่สุภาพ ร่องลงมาได้แก่ การพูดล้อเลียนชื่อพ่อแม่เพื่อน การพูดตะคอก ตะโกนใส่เพื่อน การตั้งฉายาหรือชื่อให้เพื่อน ตามลักษณะด้อย และ การพูดล้อเลียนรูปร่าง ลักษณะทางร่างกายของเพื่อน จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมการชมชู้

ของนักเรียนส่วนใหญ่จะแสดงออกในลักษณะของคำพูด ซึ่งเป็นการพูดล้อเล่นด้วยกันมากกว่าการทำให้เกิดการกีดกันทางด้านจิตใจ สอดคล้องกับผลการศึกษาของศรีธัญญา อธิติตะ(2553 : 84) ที่พบว่าพฤติกรรมความรุนแรงทางวาจาที่นักเรียนแสดงออกได้แก่ การพูดจาเยาะเย้ย พูดจาดูหมิ่น

2. นักเรียนเพศชายและนักเรียนหญิงมีพฤติกรรมข่มขู่ไม่แตกต่างกัน ($p = .474$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างอยู่ในช่วงที่เข้าสู่การเป็นวัยรุ่นตอนต้น จะเริ่มสนใจในเพศตรงข้าม ต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน จึงมีการแสดงพฤติกรรมที่ดีต่อบุคคลอื่น ประกอบกับกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนจัดให้แก่แก่นักเรียนเพื่อลดพฤติกรรมข่มขู่ และพฤติกรรมความรุนแรงนั้นจัดโดยรวม มิได้แยกจัดตามเพศ จึงทำให้นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีพฤติกรรมข่มขู่ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ศรีเรือน แก้วกังวาล (2540 : 61) และสุชา จันทร์เอม (2540 : 54) ที่กล่าวว่าวัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการการยอมรับจากผู้อื่น ต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนอย่างมาก เพราะการได้รับการยอมรับจะช่วยให้เกิดความรู้สึกมั่นคง ปลอดภัย เห็นคุณค่าในตนเอง และมั่นใจในตนเอง

3. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันจะมีพฤติกรรมข่มขู่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละพบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.00 จะมีพฤติกรรมข่มขู่ในระดับมากถึงมากที่สุด มากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนระหว่าง 2.00 – 3.00 และ 3.01 – 4.00 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับต่ำมักจะมีการควบคุมอารมณ์ไม่ดีและมีการแสดงออกในทางลบ ต่างจากนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี มักจะตั้งใจศึกษาเล่าเรียน จึงมักถูกนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับต่ำแสดงพฤติกรรมข่มขู่ใส่ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พูนสวัสดิ์ สุขดี (2548 : 84) ที่พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อยกว่า 2.00 มักจะไม่ค่อยได้รับการยอมรับในกลุ่มเพื่อน ทำให้ต้องแสดงพฤติกรรมข่มขู่กับเพื่อนคนอื่น เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากเพื่อน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ถึงแม้ว่าผลการวิจัยพบว่านักเรียนจะมีพฤติกรรมข่มขู่อยู่ในระดับต่ำก็ตาม แต่ก็พบว่านักเรียนยังมีการแสดงพฤติกรรมข่มขู่ทางด้านวาจา ดังนั้นโรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณค่าในตนเองเพื่อลดพฤติกรรมข่มขู่ในนักเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเพื่อหาสาเหตุของพฤติกรรมข่มขู่ในนักเรียนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อลด และป้องกันพฤติกรรมข่มขู่ในนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- พูนสวัสดิ์ สุขดี. (2548). รูปแบบของพฤติกรรมข่มขู่และผลกระทบจากพฤติกรรมข่มขู่ตามการรับรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น . วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การแนะแนวและให้คำปรึกษา) . ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น .
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2540). จิตวิทยาพัฒนาชีวิตทุกช่วงวัย . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ .
- ศรีัญญา อิชิตะ. (2553). การศึกษาพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนวัยรุ่น . วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) . กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- สุชา จันท์เอม. (2540). จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สมพงษ์ จิตระดับ. (2550). กรุงเทพมหานครเมืองสี่เทาของเด็กและเยาวชน . กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อินทิรา พิวสกุล และคณะ . (2542). พฤติกรรมข่มขู่ของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 : กรณีศึกษาทางสังคมจิตวิทยา . นนทบุรี : กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.